

Sitges cal!

Entrem en vena. 6a Festa de la Poesia de Sitges. 15-16-17 de juny 2012

◆ Mireia Vidal-Conte

No era un encàrrec, era un plaer. Fer de cronista per la *Festa de la Poesia de Sitges* era tornar a rememorar un dels actes poètics viscuts per mi d'una manera més visceral. D'aquelles coses que es viuen des de la boca de l'estómac i allà s'hi queden, instal·lades, i es van transportant amunt i avall; van amb tu. I et fan. Vull dir, et maseguen, et refiguren –i escuren– el motlle.

autenticitat, proximitat, carrer trepitjat de banda a banda per tothom, poesia viscuda d'arrel per les cantonades, absolutament cap poltrona; tot plegat, un ver contrast amb altres festivals potser més sonats i "vistosos" (pels mitjans i el presupost de què disposen –i gaudeixen!). No parlem d'un "paraigües" d'actes, parlem de tot un muntatge "artesanal" i exprés, un veritable art de boxets, fruit de la humil i honesta (i remarco: humil i honesta) voluntat d'oferir heterogeneïtat, tot i anant més enllà del que pot o no estar més o menys de moda: "La poesia, entesa així, cal". No ho dic jo, m'ho diuen els poetes. Sitges cal!

El grup de poetes d'enguany emana, des del primer instant que van baixar de l'autobús, un bon rotllo i una hegemonia humana que es va anar encomanant també a cada llamborda i a l'esperit de la festa i, així, es va anar creant un bucle d'intercanvis positius del qual tots en vam ser partícips. No sé massa com va això de les energies, però hi ha coses que saps que funcionen soles des del primer instant, gràcies a les persones que les (con)formen. I aquesta n'era una.

El grup prometia: Meritxell Cucurella-Jorba, Rosa Font, Rodolfo Hässler, Vicenç Llorca, Josep Pedrals, Jordi Pàmias, Jordi Valls... com veieu, diferents formes d'entendre la poesia. El contrast, l'alter-

nança, faria (re)conèixer i també aplaudir (o no) les diferents propostes.

Divendres 15, 18h.

La plaça de l'estació de Sitges bull de sol i gent. Hi ha nervis, hi ha espera.

Arribo i veig una nena d'uns 11 anys (l'Helena Salesas) que fa tombarelles i saluda amb un estil de gimnasta envejable. Jo mai he tingut tanta flexibilitat i penso que la seva segurament serà un regal pels poetes quan arribin. Va practicant. No s'equivoca mai. Ho farà bé, segur (i sí!).

Els músics de la Suburband, a un altre costat de la plaça, van provant els instruments. Saludo a na Joana Fort, una de les persones del poble més implicades a la festa. Sé que ella ha estat qui ha gestionat més directament el projecte verkami per aquesta ocasió. Sí, la cultura ens diuen que és un luxe, i enguany la festa s'ha hagut de tirar endavant amb menys pressupost que mai, així que calien ajuts econòmics (i els "miracles" de la Cèlia i en Joan, és clar!). I van arribar: els mecenes amics de la festa van aparèixer i es van assolir els objectius. Serà costum? Només li faltava això a la poesia! –I això sí: poetes que no en faltin per fer gran la literatura d'un "país"!... poetes que mengen del... cel?!–.

Arriba el bus. Baixen els poetes. La banda toca, pubilles en renglera, la gent aplaudeix, comença l'entrega absoluta del poble. Els poetes baixen amb un somriure entre sorprenent, emocionat i confós. Na Cucurella-Jorba hi afegeix el seu *pam de rei* obert al màxim. Cridòria i alegria es confonen. Abraçades.

Comencen a circular i el cercavila omple els carrers. Diverses persones situades en diferents balcons comencen a dir paraules dedicades als poetes, Carles Arola és el primer. Després en Pere Tàpies, la Carme Sansa, l'Ana Barrachina... Tots mirem amunt. Els poetes, més embadalits que ningú, reben paraules de dalt i cla-

vells de poeta. La cercavila finalitza a Miramar, on els rep Vinyet Panyella: música, el mar davant i tota la història cultural i literària que envolta Sitges. El marc és més un poema que una crònica com aquesta.

“Els poetes, més embadalits que ningú, reben paraules de dalt i clavells de poeta.”

21h Claustre del Palau Maricel.

Un recer i un luxe en modernisme, mar i blaus. Serveix per refermar complexitats i agafar encara més energies pel que queda de nit.

22.30h Saló d'Or del Palau Maricel.

David Caño, Estel Solé i l'Anna Roig i l'ombre de ton chien.

A la Festa sempre hi ha un espai pels poetes que en diuen "joves", que combina amb la participació d'una altra expressió artística. Recordo els esplèndids números de circ de fa dos anys o les bombolles de l'any passat d'en Pep Bou... Enguany és la música i la proposta teatre-cabaret-musical d'Anna Roig. En aquesta ocasió la força, rotunditat i seguretat de la paraula d'en Caño, poètica i veu, sembla un autèntic preludi del que es viurà a l'escenari central dels jardins del Retiro 24 hores després. Comparteix espai poètic i escenari solemne amb Estel Solé, l'altra cara de la moneda de la dicció a la recerca d'una veu més pròpia i més contundent.

La intervenció d'Anna Roig és plena d'expressivitat, de gest sobretot facial que acompanya les lletres i els ritmes de les seves cançons. Bona combinació en un marc íntim del tot adient a la proximitat que imposen aquesta cantant i el vers d'en David.

“Tots, durant aquells tres dies, viuen, sagnen, criden, brollen poesia.”

Durant el trajecte cap a Sitges, recordava les finíssimes atencions que la Cèlia Sánchez-Mústich i en Joan Duran (mare i pare de la festa-ssa) van tenir amb els poetes que hi vam participar fa dos anys, així com també tota la resta de persones que giren al seu entorn i els ajuden a apuntalar-ho tot i que, any rere any, fan d'un acte poètic una manera de viure la poesia. De creure-te-la encara més. Tots fan la festa. Tots, durant aquells tres dies, viuen, sagnen, criden, brollen poesia.

No parlem tant d'una festa del tipus "posat modern" o "elitista" o "forçadament original". A Sitges hi ha vivència,

Dissabte 16.

Al matí és l'hora dels plaers més personals. Els poetes han triat petits regals que van des d'una classe de tango a un massatge a primera hora del matí, passant per una travessia en vaixell pel mar del Garraf. "Diferents blaus d'un mateix mar", diu Rosa Font del seu petit viatge. Ella pensa en el seu mar més proper, el de Sant Pere Pescador (ja l'enyora?!).

"Quina falta que fan aquests moments en el món de la cultura..."

Ja cap al migdia, i després de visitar la casa del pintor Pere Stämpfli i l'Anna Maria (sí, les cases particulars també obren portes als poetes), Sitges ressona fort. Bull. Són els timbals de la Markatú Junior: el poble tremola. M'hi acosto i començo a veure a poetes i organitzadors saltant, braços i cames enlaire, i el cap va fent que sí, sí, sí!!! A les cares dels poetes convidats s'hi afegeixen altres poetes que han vingut a gaudir simplement de la festa. Reconec a la Pura Salceda, en Miquel Lluís Muntané, Felipe Sérvulo... tots allà, tots al ritme del rebombori de la percussió, comparable a la funció també de crit arrossegador, precisament, de la poesia que celebrem. "¡Nunca he vivido nada igual, y mira que he estado en festivales...!", em confessa en Hässler. És fantàstic, *wonderful and majestic* (P.A.) veure el contrast entre la poesia a voltes metafísica d'algun dels poetes convidats, i l'exterioritat hiperbòlica dels seus gestos a cop de timbal. Tinc vídeos al meu mòbil que no tenen preu! (o sí...!)

A les 14h passades toca un dels actes més institucionals (i agraïts) de la Festa. Un dinar amb organitzadors, poetes

i públic amic i proper. Un dels moments més emotius és el dels brindis: un a un, els poetes són homenajats per diferents personalitats del poble i del món cultural i tots, cantant, brindem per ells i elles. Quina falta que fan aquests moments en el món de la cultura... moments autèntics, genuïns, sense recanvis, sense cap posat, sense massa "institucionalització"... Sitges cal!

Després, a l'hora dels cafès, és el moment de trobar a faltar al traspassat Jànio Martí, una de les ànimes de la festa i de la vila. Mercè Campillo, amiga d'en Jànio (qui no era amic d'en Jànio?!), va tenir un moment especial pel seu record. Després, ella mateixa i en Florenci Salesas (que va tocar el Theremin, un dels instruments musicals més estranys que he pogut sentir mai) ens fan passar un esplèndid i curiós moment de sobretaula.

19.30h.

Ombres xineses. Palau del Rei Moro.

Un nou regal per acabar de desfer els convidats. De cadascun dels poetes en fan una petita història plena de detalls en la qual les seves siluetes construeixen un món delicat i particular. Pretenen capturar la seva ànima i en destaquen personalitat i obra. Hi intervé la música d'en Florenci Salesas, la veu de Cèlia Sánchez-Mústich i les titelles en mans de la Bel Suñé i la Montserrat Gutiérrez. De nou, art-esania individualitzada: res, mai més, igual. Un dels moments més màgics de la festa, "Preciós!", em diu un Jordi Pàmias encara emocionat. De nou la magnitud de les coses petites i la idoneïtat de posar en comú diversos talents artístics. Cal.

22.30h Recital de cloenda, als jardins del Retiro.

Arriba l'acte central. Es tracta del recital on, ara els poetes, han de mostrar com escriuen, què fan, què diuen i

com, quina és la seva proposta i el seu llenguatge. En definitiva, també, perquè els han convidat. La cantant Mone canta una cançó com a presentació de cada poeta; cadascun d'ells n'ha triat una. Sí, pels presents, també és una altra manera de conèixer-los.

"Viatge a Ítaca": De Rosa Font destacaria la seva profunditat a partir d'una veu sense grandiloqüències: no li cal. Elabora i diu una poesia en la qual l'entorn immediat hi té una gran importància i en la que les coses aparentment petites agafen una revolada que demana temps i pausa al lector que, finalment, s'hi troba en aquest laberint fontia. És una mena de poesia oferta amb les mans obertes: té. El paisatge, els elements naturals i la seva relació amb allò humà és explicat des d'una veu serena, amb voluntat de no fer massa soroll però arrelant de fons. És una poeta gran reserva (em fa pensar en el raïm syrah, el coneixeu?). Queda.

"El mig amic" (Peret): La veu de la Meritxell Cucurella-Jorba és més extraversió, sí, una mica com la rumba que la precedeix. El gest la defineix en forma i mesura i ressaltaria la plasticitat de les seves imatges convertides en joguines del llenguatge que tria i defineix sovint la presència del cos propi i el d'un altre a qui apel·la. Valoro i m'agrada (i li agraeixo) la seva naturalitat. El seu posat gens forçat, és tal qual, fa que la seva personalitat i la seva poesia estiguin estretament lligades "de debò". Persona i poeta lliguen i, avui per avui, és d'agrair. Parlaríem de la persona que s'identifica fàcilment i directa amb el personatge. Sí, me la crec.

"Si nos dejan": La poesia de Rodolfo Hässler és escrita i expressada en cas-

tellà, però podria ser-ho en qualsevol de les llengües que l'han envoltat des de sempre. La seva és una poesia amb molts matisos, delicadeses, i que remet al viatge, com el seu propi periple vital. Fa descobrir. Diu fotogrames com si el lector/oient contemplés una de les escenes de, per exemple, pel·lícules com *Lawrence d'Arabia* o *Doctor Zivago*. També me'l crec, a ell i al seu ofici. És dels poetes que en podem dir "visuals". Imatge. Fons. Té (molt) món i l'escriu. Diria que és l'autor que dona el punt més "internacional" del recital. Demana relectura.

Vicenç Llorca i Jordi Pàmias reciten en la seva tonalitat habitual en plena activitat plena i pletòrica que el públic aprecia. Poesia de l'experiència intel·lectualitzada que sorgeix d'un posicionament vital i familiar en el cas de Llorca, precedida per la suavitat displicent de "Coulours". "Fidelitat", la cançó que li ha estat dedicada, acompanya la recitació de poesia moral de Jordi Pàmias, reblant el caràcter i motivació de fons de la seva obra.

Jordi Valls insisteix en la seva vocació rupturista i crítica a sang, palesa en la cançó de Queen que li escau com l'anell al dit, "I want to break free", amb una violència verbal afeixugada per la crítica social i l'expressió de la incomoditat del món: la dicció, en el seu cas, supera la paraula. Com també en Josep Pedrals des d'un rol contraposat –"Lullaby of birdland"–, mestre de l'artífici verbal i d'una lírica de circumstàncies que requereix una lectura més pausada per part del seu oient lliurat, si ho vol, al seu món ple d'ironies literàries.

Cèlia, Joan, qui vindrà l'any que ve??!! 🍷